

Медиен гид по Договора за присъединяване на България и Румъния към Европейския съюз

Въведение

Договорът за присъединяване на България и Румъния към ЕС след влизането си в сила бележи началото на реалното членство на страната в Евросъюза. Този изключително важен документ определя основните параметри на взаимоотношенията на България с Европейския съюз за години напред и има ключово значение за стратегическото развитие на страната като член на обединена Европа. Ориентацията в текста на Договора е от изключително значение за разбирането на правата и задълженията, които произтичат за България от настъпващото ѝ европейско членство. Официалният превод на Договора на български обаче се събира на 891 страници, текстът е пълен с непозната терминология, многобройни препратки към други документи на ЕС и фактология, които правят реалния му прочит практически невъзможен за неспециалисти. Настоящият „Медиен гид“ представлява своеобразен „превод“ на Договора на достъпен език, който да го направи разбираем за медиите, неспециалистите и за широката общественост. „Медийният гид към Договора с Европа“ е практически наръчник – пътеводител по смисъла и съдържанието на Договора. За неговата реализация Фондация „ПроМедиа“ е събрала в едно експертния потенциал на водещи специалисти в областта на евроинтеграцията, специализирани журналисти и специалисти по връзки с обществеността и медиите. Целта на това издание е да помогне на медиите, институциите и на всички заинтересовани граждани да „прочетат“ текста, под който от тяхно име подпис е положила българската държава. „Медийният гид“ дава самостоятелна представа за структурата и основното съдържание на Договора, но не си поставя невъзможната цел да бъде изчерпателен справочник на информацията, обект на Договора. Пълният текст на Договора може да бъде намерен на <http://www.evroportal.bg/?tid=20&oid=4531>

Съдържание

Увод
Институционални аспекти
Отношения в рамките на ЕС
Отношения на ЕС с трети страни
Финансова рамка
Защитна клауза и защитни мерки
Преходни мерки
Следващи стъпки до реалното членство на България в ЕС

Увод

Процедурата по присъединяване на нови държави към Европейския Съюз е установена с Учредителните договори /чл. 49 на Договора за ЕС/. Тя е съблюдавана стриктно при досегашните пет разширения на обединението, довели броя на членовете му от шест до 27 (с България и Румъния). Тази процедура включва следните етапи:

- Молба за членство /молбата за членство на България е от 16 декември 1995 г./;
- Проучвателен доклад на Европейската комисия по молбата за членство /за България – юли 1997 г./;
- Мнение на Европейския парламент по молбата за членство /за България – декември 1997 г./;
- Решение на Европейския съвет за старта на преговорите /за България – 1999 г. – сесия на ЕС в Хелзинки/.

Преговорите се водят от Европейската комисия по мандат на Съвета на министрите. България преговаря от 15 февруари 2000 г. до 15 юни 2004 г., когато технически е приключен преговорният процес.

Договорът за присъединяване на България и Румъния към Европейския съюз е подписан на 25 април 2005 г. Неговият проект беше одобрен от Европейския парламент през април 2005 г. Заключителната фаза на тази сложна процедура включва ратификацията на Договора от парламентите на страните-кандидатки и от парламентите на членуващите 25 държави .

Присъединяването на България и Румъния носи определена специфика, тъй като фазата на подписване на Договора и на ратификационните процедури съвпада с период на радикални промени и в самия ЕС, и в Договорите, към които двете страни се присъединяват.

На 10 юли 2003 г., след 16 месеца на спорове и дискусии за бъдещето на Европа, Европейският конвент представи проекта за Договор за създаване на Конституция за ЕС, който по своеобразен начин „кодифицира“ сега действащата нормативна база и заменя Учредителните договори, създадени още през първата половина на 50-те години и генерално променени през 1986, 1992, 1997 и 2001 г. Този нов договор, наричан „конституционен“, бе подписан на 20 октомври 2004 г. в Рим и подлежи на ратификация в съответствие с конституционните разпоредби на държавите членки, за да влезе в сила. Десет от двадесет и петте държави от ЕС решиха да използват формите на пряката демокрация и да проведат референдуми, като първа това направи Испания. Референдумите във Франция и Холандия не подкрепиха влизането в сила на Договора за създаване на Конституция за Европа. Много е възможно резултатите от тези два референдума да придизвикат верижна реакция и влизането

в сила на Конституционния договор да стане проблемно. Съвпадането на тези два сложни периода наложи специфична структура на целия пакет от документи за присъединяването на България към ЕС.

Този пакет включва:

- Договор за присъединяване на Република България и Република Румъния с 25-те държави, членувачи в ЕС (Преамбюл и 6 текста);
- Протокол относно условията и договореностите за приемането на Република България и Румъния в ЕС (61 текста в 5 части и 9 приложения, от които 7 и 9 се отнасят само за Румъния), който ще определя тези условия, **в случай че Конституционният договор е вече в сила към датата на присъединяването на България /01.01.2007/;**
- Акт относно условията за присъединяване на Република България и Република Румъния и промените в Учредителните договори на ЕС в 5 части и 9 приложения, от които 7 и 9 са само за Румъния, определящ тези условия, **в случай че Конституционният договор не е в сила** към датата на присъединяването на България /01.01.2007/;

Това определя еднаквата структура на Протокола и Акта и текстовете съвпадения.

- Заключителен акт;
- Декларации: 4 на членуващите държави, от които две са за България - относно свободното движение на работници и относно зърнено-бобовите култури, една съвместна декларация на членуващите държави и Европейската комисия относно подготовката на България и Румъния за присъединяване, Декларация на Германия и Австрия относно свободното движение на работници и Декларация на България относно използването на кирилицата в ЕС.
- Писма между ЕС и Република България и Румъния относно процедурата за информиране и консултиране с цел приемане на някои решения и други мерки, които да бъдат предприети през периода, предхождащ присъединяването.

Всички изброени документи са неразделна част от Договора за присъединяване и имат същата обвързваща сила.

По силата на член първи от Договора Република България и Република Румъния стават членове на Европейския съюз. В случай че Договорът за създаване на Конституция за Европа не е в сила към датата на присъединяването /01.01.2007 г./, България и Румъния стават страни по Учредителните договори на Съюза – Договора за Европейска общност и Договора за Европейската общност за атомна енергия, така, както са изменени или допълнени по силата на договори или други актове, влезли в сила преди присъединяването. Последните изменения на Учредителните договори към настоящия момент са закрепени в Договора от Ница – официално подписан на 26 февруари 2001 г. и влязъл в сила на 01 февруари 2003 г. *Ако към датата на присъединяване на България и Румъния към ЕС, конституционният договор е в сила, България и Румъния стават автоматично страни по Договора за създаване на Конституция за Европа и по Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия /ЕОАЕ/ с измененията и допълненията в него. На практика, с ратификацията на целия пакет по присъединяването и по-специално на Протокола, България автоматично става страна по Договора за създаване на Конституция за Европа след влизането му в сила, което поставя в интересна светлина дебата за провеждане на референдум за Европейската конституция.*

При оценката на постигнатото в Договора за присъединяване на България трябва да се отчита, че става дума за присъединяване към вече действащи договори. В процеса на преговори страната няма възможност да изисква радикални промени в действащите договори. Отстояването на конкретни национални интереси става основно чрез договарянето на временно специфично третиране в някои области, което да облекчи вписването на страната в сложния икономически и политически организъм на ЕС. В същата ситуация са и партньорите на България по преговорите, които също могат да договорят само някои защитни по тяхна преценка, временни клаузи.

Договорът за присъединяване към Европейския съюз не възпроизвежда съдържанието на нормативната база, която ще действа и на територията на нашата страна след присъединяването. Въпреки големия обем, Договорът по-скоро маркира съответните промени и в Учредителните договори, и в актовете на институциите, които ще направят възможно функционирането на България като пълноправен член на ЕС след 01.01.2007 г. Поради това, за да се получи пълна представа за правата и задълженията, които Договорът поражда за България след пълноправното ѝ членство, е необходимо да се познава цялата нормативна база на ЕС и преговорните позиции на България по 31 преговорни глави.

С цел по-достъпна и ефективна ориентация в сложната и тематично разнообразна структура на Договора, освен маркиране на основните тематични послания в отделните раздели, под линия ще намерите посочени релевантните европейски законодателни актове, които можете да прочетете на <http://www.eu.int/eur-lex/lex/en/index.htm>, както и препратки към българските позиции по преговорните глави и други документи, които дават представа за контекста на европейските общностни политики и институции - <http://www.evroportal.bg/>;
<http://www.evropa.bg/bg/del/>;
<http://www.government.bg/Europe/News/>;
<http://www.minfin.government.bg/inpage.php?id=143>;
<http://www.mi.government.bg/integration/eu.html>;
http://www.mtc.government.bg/EU_Integration/eurointegration.html;
<http://www.mod.bg/>;
<http://www.mvr.bg/EUIntegration/Chapter24/default.htm>;
<http://www.mfa.government.bg/>;
<http://www.mjeli.government.bg/Eurointegration/Euroint.aspx>;
<http://www.mzgar.government.bg/EU/eu.htm>;
<http://www.mlsp.government.bg/bg/integration/euro/index.htm>;
<http://www.mh.government.bg/evointegracia.php>;
<http://www2.moew.government.bg/>;
<http://www.doe.bg/cgi-bin/i.pl?l=1&p=582>;
<http://www.mrrb.government.bg/page4.php?P=191>;
<http://www.mrrb.government.bg/page4.php?P=304>.

Институционални аспекти

Договорът за присъединяване съдържа раздели / в Протокола и в Акта /, които уреждат изключително важния въпрос за представителството на Република България в институциите и органите на ЕС, което означава изграждането на механизмите на участието на страната ни в процеса на взимане на решения, във формирането и реализацията на общите и общностните политики, в превръщането на България в интегрална част от функциониращия вътрешен пазар и в създаването на вторичното общностно право.

Преговорите по глава "Институции" не бяха свързани с никакви напрежения, тъй като всички въпроси, свързани с представителството на България в институциите и органите на ЕС бяха решени още с Договора от Ница, изменящ Учредителните договори. Една от основните цели на този Договор бе да адаптира институциите на ЕС към източното разширяване. Анекси към Договора от Ница са Протокол за разширяването, Декларация № 20 за разширяването и Декларация № 21, които уреждат въпроси, свързани с броя места /квотата/ в Европейския парламент, в Икономическия и социален комитет, в Комитета по регионите, присъствието на България в Европейската Комисия, Съвета на министрите и Европейския съвет и тежестта /на българския глас/ при формирането на квалифицирано мнозинство при вземане на решения в Съвета на министрите.

Европейски парламент

Съгласно Учредителните договори, Европейският парламент /ЕП/ е изразител на интересите на народите и носител на демократичното начало. Това е институцията с най-динамично развитие. Замислена в началото на 50-те години само като консултативна структура, днес тази институция участва равнопоставено заедно със Съвета на министрите и Европейската комисия в процеса на вземане на решения и може да налага вето върху нормативните актове на ЕС. *Европейският парламент не е законодателен орган*, затова и наименованието му съдържа терминологично противоречие, но той към днешна дата активно участва в процедурите по вземане на решения. Той придобива особена тежест след решенията от 1976 г. за формирането му чрез преки и всеобщи избори.

При всяко разширяване на интеграционните общности се променя и броят на депутатските места. Квотата на всяка държава член се определя процентно на броя на населението.

Съгласно договореностите от Ница, възпроизведени и в Акта към Договора за присъединяване, България ще има 17 депутатски места, които се прибавят към 736 към настоящия момент, а ако Конституцията влезе в сила – 18 депутатски места /Протокол към договора/.

До 31 декември 2007 г. в България и Румъния трябва да бъдат проведени избори за евродепутати съгласно действащите правила чрез пряко и всеобщо гласуване по партийни листи на европартиите. Съгласно статута на европейското гражданство, в тези избори могат да участват и трайно пребиваващи у нас граждани на държавите, членувачи в ЕС..

И този текст от Договора за присъединяване съдържа две хипотези. Ако такива избори не бъдат проведени до датата на присъединяването на България към ЕС, българските депутати за Европейския парламент ще бъдат избрани от Народното събрание до провеждането на преки и всеобщи избори.

Европейски съвет

Европейският съвет се състои от глави на правителствата или държавните ръководители на страните членки. Кой участва в сесиите се определя от системата на държавно управление на съответната държава. Например президентските републики са представени от държавните ръководители /президентите/, а парламентарните – от главите на правителствата. Той не е предвиден при старта на интеграционните процеси, но с развитието на интеграцията срещите на най-високо равнище се институционализират през 1986 г. при първата ревизия на Учредителните договори.

Европейският съвет дава основните импулси в развитието на интеграционните процеси и на Съюза. По сега действащата нормативна база Европейският съвет заседава два пъти годишно. Заседанията се свикват и се ръководят от страната, председателстваща ЕС.

Новият конституционен договор предвижда четири редовни сесии, като председателството на тази институция няма да се ротира, а ще има постоянен председател с мандат от две години. Съгласно българската конституция, която определя България като парламентарна република, министър-председателят ще участва в състава на Европейския съвет. Договорът за присъединяване не съдържа текстове относно Европейския съвет.

Съвет на министрите

Представителството в Съвета на министрите е трайно установено – представители на министерско равнище от всяка държава-членка. Институцията е една, но тя заседава в над двадесет формата, като конкретният състав зависи от обсъжданите въпроси.

В Договора за присъединяване е определена "тежестта" на българския глас, когато решенията се взимат с квалифицирано мнозинство. Трябва да се отчита, че с развитието на интеграцията все повече намаляват случаите, в които Съветът гласува с единодушие. При формирането на квалифицираното мнозинство се прилага специфичен подход – "претегляне" на гласовете. Това означава, че държавите-членки имат различен брой гласове. Броят гласове се определя процентно спрямо броя на населението. Така Великобритания и Германия имат по 29 гласа, а Люксембург и Малта имат съответно 4 и 3 гласа. В съответствие с тези принципи България ще има 10 гласа, колкото има например и Австрия. На практика това означава, че гласът на българския министър ще носи по десет пункта "за" или "против" дадено решение или ще формира т.нар. "блокираща квота", заедно с други държави. Блокиращата квота се възприема като ефикасно средство за реакция на малките и средни държави срещу доминацията на големите.

Виж подробности на: http://www.consilium.eu.int/cms3_fo/showPage.asp?id=242&lang=en&mode=g

Европейска комисия

Европейската комисия е изпълнител и пазител на Договорите. В интеграционната икономическа сфера тя претежава монопол върху законодателната инициатива. Институцията играе изключително важна роля в ЕС, носител е на наднационалния подход и се състои от независими експерти, които се номинират от правителствата, но не са представители на държавите, а са изразители на интересите на обединението като цяло. Това е изборен орган с мандат от 5 години. Съставът ѝ, след решенията от Ница, се формира като всяка държава-член има право на една номинация. Европейският парламент от 1992 г. също участва с консултации и одобрения във формирането на този състав. След присъединяването на България, страната ни ще трябва да определи кандидатурата на един от еврокомисарите. Броят на еврокомисарите съответства на броя на членувачите държави. В Договора за присъединяване е отразена промяната, че Европейската комисия ще се състои от 27 еврокомисари след присъединяването на България и Румъния. След 2014 г., с оглед на предстоящи нови разширявания, Конституционният договор предвижда промяна на подхода всяка държава да има право на една номинация и съставът на Комисията ще се формира на ротационен принцип за всеки мандат от две трети от членувачите държави.

Консултативни органи

Договорът за присъединяване определя и представителството на България в двата консултативни органа на ЕС – Икономическия и социален комитет и Комитета на регионите.

Независимо от техните чисто консултативни функции, те играят изключително важна роля като една от организационните форми на активно присъствие на гражданите.

Икономическият и социален комитет е избран орган с мандат четири години и обединява представители на всички икономически активности – работници, работодатели и свободни професии. Поддържа интензивни контакти със синдикатите, осъществява постоянен мониторинг върху пазара и има интензивни връзки със синдикални или други организации на гражданите в трети страни. Съгласно Договора за присъединяване, България ще има 12 места в него, като и тук квотата се определя процентно на броя на населението.

Комитетът на регионите е създаден с Договора за ЕС през 1992 г. в резултат на особените акценти, които се поставят на регионалната политика и императива за активизиране на регионалните нива в интеграционните процеси. Комитетът обединява представители на местната и регионалната власт. Във вътрешната му организация са обособени групи на партиен принцип. Мандатът му е четири години и в него България ще разполага с 12 места.

И двата комитета участват в процеса на взимане на решения с консултативни становища, когато това се изисква от другите институции или по собствена инициатива.

Европейска инвестиционна банка

При провеждане на регионалната политика на ЕС важна роля играе Европейската инвестиционна банка. Тя е едновременно и орган на ЕС, и банка. ЕИБ оперира на капиталовия пазар, като от печалбите формира ресурси, които да бъдат инвестирани в проекти за развитието на по-слаби в икономическо отношение райони, за модернизация на предприятия, за разкриване на нови работни места, за предотвратяване на "остаряването" на някои райони. Това трябва да бъдат проекти, с чието финансиране отделни държави не могат да се справят сами. Банката улеснява финансирането на инвестиционни програми, свързани със структурните фондове или други финансови инструменти на ЕС. В нея членуват всички държави-членки, които са представени и в управителното ѝ тяло. Договорът за присъединяване определя дяловото участие на България в капитала на банката – 14 800 000 евро, платими на осем равни вноски с падеж на 31 май 2007 г., 31 май 2008 г., 31 май 2009 г., 30 ноември 2009 г., 31 май 2010 г., 30 ноември 2010 г., 31 май 2011 г. и 30 ноември 2011 г.

Европейска централна банка

От момента на присъединяване към ЕС, управителят на БНБ става член на Генералния съвет на Европейската централна банка, която е основната институция на валутния съюз със седалище във Франкфурт, а когато България стане член на еврозоната, той ще бъде и в състава на Управителния съвет на ЕЦБ.

Български представител ще заеме и място в състава на *Сметната палата* на ЕС, създадена през 1975 г. с предназначение да осъществява финансов контрол. Членовете на Сметната палата на ЕС са с мандат от шест години.

Европейски съд

Европейските общности имат собствена юрисдикция. Европейският съд в Люксембург тълкува и прилага общностното право и е гарант за стриктното съблюдуване на върховенството на закона и принципите на правовата държава – съставни елементи от ценностната система на ЕС.

Договорът за присъединяване урежда посредством промените в нормативната база и представителството на България в Европейския съд. Според правилата за формиране на състава на съда с мандат шест години, всяка държава-член има право на една номинация. Съгласно тези правила, българското правителство ще участва в приемането на тези кандидатури.

Съгласно действащите разпоредби в ЕС в периода от подписването на Договора за присъединяване до влизането му в сила, България получава статута на активен наблюдател, което означава присъствие на наши преставители без право на глас *във всички институции* на ЕС.

Отношения в рамките на ЕС

От датата на присъединяване цялата нормативна база, въз основа на която функционира ЕС /Учредителни договори и актовете, приети от институциите на ЕС преди присъединяването/ са задължителни за България. Наред с това, съгласно Приложение №1 от Договора за присъединяване, България автоматично става страна по редица конвенции и протоколи.

За България стават задължителни и разпоредбите на правото на ЕС от Шенген, изброени в Приложение II към Договора *и всички други такива актове, които ще бъдат приети преди датата на присъединяване*. Част от тези разпоредби ще се прилагат ефективно в България само след Европейско решение на Съвета, базирано на проверка в съответствие с приложимите процедури за оценка по Шенген, че необходимите условия за прилагането им са налице.

България става интегрална част и от Икономическия и паричен съюз от датата на присъединяване.

Всеки български гражданин ще получи статут и на европейски гражданин от датата на присъединяване.

Повече информация за европейското гражданство - <http://www.evroportal.bg/>

Общностни политики

В основата на европейската интеграция са четирите свободи /свободно движение на стоки, хора, капитали и услуги/ и общите политики, които предполагат съвместното осъществяване на икономическите политики на държавите в определени в Учредителните договори области. Всичко това се диктува от общата цел: изграждането на вътрешния пазар в обединението. В малка част от тези области - четири на брой /митнически съюз, валутен съюз, опазване на морските ресурси и определяне на принципите на лоялната конкурентност на общностното ниво/ - държавите изцяло са прехвърлили своите суверенни правомощия в полза на обединението и институциите на обединението действат вместо тях. В останалия масив от сфери, компетентността е паралелна, което означава че действат както националните нива, така и общностните.

Има и трето направление, в което ЕС оказва само съдействие или координира усилията и в него дори не се изисква хармонизиране на националните законодателства, като сферата на културата.

Договорът за присъединяване не възпроизвежда цялото съдържание на съответната политика, а акцентира върху конкретните ангажименти, които страната ни поема.

Дружествено право

От деня на присъединяване на България, действието на търговската марка^[1] и действието на промишления дизайн^[2] на Общността се разпростира върху територията на страната ни.

За всеки лекарствен продукт^[3] и за всеки продукт за растителна защита^[4], защитени с действащ основен патент, при определени условия може да се издаде сертификат за допълнителна закрила в България.

Договорът за присъединяване /в Приложение V/ регламентира специфичен механизъм за притежателя или ползвателя на патент или на сертификат за допълнителна закрила за фармацевтичен продукт по отношение на България или Румъния.

Политика на конкуренция

Договорът за присъединяване /в Приложение V/ регламентира кои схеми за помощ и индивидуална помощ, влезли в сила в България преди датата на присъединяване, се считат при присъединяването за съществуваща помощ и кои за нова помощ, както и процедурите за проучване на мерките за помощ от страна на Комисията. Описаните условия и процедури са част от упражнявания от страна на Европейската комисия контрол върху съвместимостта на държавните помощи на страните-членки с действащото общностно право в областта на конкуренцията.

За повече информация: http://www.minfin.government.bg/docs/Glava_6_bg.pdf

Земеделие

Наименованията на българските ракии /изчерпателно изброени в Приложение III към договора/ и виното "Пелин" са закрепени в съответните регламенти^[5], с което получават официален статут в рамките на ЕС. Така ЕС признава традиционните спиртни напитки с географско указание, произведени в България.

Договорено е и разпределението на национално гарантираните количества за производство на тютюн^[6]. Националната квота за производство на тютюн за България е определена на 47 137 тона и е разделена между сортовете групи, посочени в Приложение IV на Договора.

Договорът /в Приложение III/ регламентира, чрез изменения и допълнения в съответните регламенти, максимално допустимите национални прагове за нето тегло пресни продукти /домати, праскови и круши/ за преработка^[7] в страните членки, включително и за България, както и процентите на гарантирания праг на страните от ЕС или на специфичен район, с цел признаването на групи производители в сектор суров тютюн^[8]. По отношение на прага за минимално количество суров тютюн за признаване на групи тютюнопроизводители ЕС е приел исканията на България. С реформата от 1998 г. групите на производители се създават с цел приспособяване на производството на членуващите тютюнопроизводители към пазарните изисквания и предлагането на продукцията на всички членове в групата на пазара. Самите групи не извършват производство на тютюн, но подпомагат своите членове при закупуването на семена, намаляване на производствените разходи, наемане на агроном и др. ^[9]

Договорени са и правата на България по отношение на общата организация на пазара на вино^[10], на пазарите на лен и на коноп за влакно^[11].

Общата организация на пазара в ЕС в сектора на захарта се променя, за да се вземе предвид присъединяването на България, като се адаптират квотите за захар и изоглюкоза, както и максималните нужди за доставка от внос на сурова захар.

Договорените количества за производство на бяла захар и изоглюкоза са посочени в таблица в Приложение IV към Договора.

Уредено е включването на България в схемите за директно подпомагане в рамките на Общата селскостопанска политика и схемите за подпомагане на земеделски производители^[12] чрез определяне на национални базови площи в традиционни производствени зони, национални гарантирани площи, фиксирани национални и регионални тавани и т.н.

Фиксирано е договореното разпределение на националните максимални количества семена и на националните гарантираните количества за производство на тютюн, за които се изплаща помощ /посочени в Приложение IV към Договора/.

Договорът за присъединяване /в Приложение V/ регламентира условия за прилагане на интервенция от ЕС по отношение на публичните запаси^[13], които се съхраняват от България към датата на присъединяването.

Договорът /в Приложение VIII/ разглежда временните допълнителни мерки за развитие на селските райони в България – помощта за полупазарните стопанства, които са в процес на реструктуриране, помощта за организации на производители, мерките от тип ЛИДЕР+, помощта, която се отпуска за целите на консултиране и съвети в земеделието, допълненията към директните плащания, техническата помощ и сумите за тези мерки за България и Румъния.

Регламентирани са и условията за отпускане на инвестиционна помощ за България и Румъния, помощ за ранно пенсиониране за България, както и финансовата помощ от Общността за България и Румъния за програмния период 2007-2013 г. за мерките за развитие на селските райони.

За подробна информация: http://www.mzgar.government.bg/Begin/info_q17.htm

Съветът може да приеме европейски закон /по сега действащото право – регламент/, с който да промени разпоредбите на Договора за присъединяване по отношение на общата селскостопанска политика, в резултат на изменения в правото на ЕС. Съветът действа единодушно, след консултации с Европейския парламент.

Транспортна политика

В тази сфера Договорът /в Приложение III/ предвижда условията, при които чрез изменения в съответната Директива^[14], удостоверения, издадени в България на автомобилни превозвачи преди датата на присъединяване, се считат за еквивалентни на удостоверенията, издадени в съответствие с европейските изисквания.

Данъчна политика

Договорът /в Приложение III/ фиксира, чрез допълнение на съответната директива^[15], прага на регистрация по ДДС в България /25 600 евро/ и възможността България да прилага намалена акцизна ставка върху етиловия алкохол^[16].

За повече и подробна информация <http://www.minfin.government.bg/inpage.php?id=100>

Митнически съюз

Договорът за присъединяване /в Приложение V/ регламентира някои специфики на приложението на общностното право^[17] за митническия съюз, отнасящи се до:

- доказателство за статут от общността /търговия в рамките на разширената общност/;
- доказателство за преференциален произход /търговия с трети страни, включително Турция, в рамките на преференциалните споразумения за селскостопански стоки, въглища и продукти от стомана/;
- доказателство за статут, съгласно разпоредбите за свободно обращение на промишлени стоки в рамките на митническия съюз Европейска общност – Турция;
- митнически процедури – временно складиране и митническо складиране, активно усъвършенстване, временен внос, пасивно усъвършенстване и други.

Отношения на ЕС с трети страни

България се присъединява към конвенциите и споразуменията, сключени или временно прилагани от ЕС с една или повече трети държави, с международна организация или с гражданин или юридическо лице на трета държава, както и към тези, сключени или подписани съвместно от настоящите държави от ЕС и Съюза. Това става чрез сключване на Протокол към споразуменията и конвенциите между Съвета /действащ с единодушие от името на страните от ЕС/ и заинтересованата трета страна или страни, или международни организации. От датата на присъединяване до влизане в сила на необходимите протоколи, България следва да прилага разпоредбите на споразуменията или конвенциите, сключени съвместно от ЕС и от страните от ЕС преди присъединяването, с изключение на споразумението за свободно движение на хора, сключено с Швейцария.

България се присъединява към Споразумението за партньорство между членовете на Съвместната асамблея на държавите от Африка, Карибския и Тихоокеанския басейн, от една страна, и Европейската общност и нейните държави членки, от друга, подписано в Котону на 23 юни 2000 г.

България се задължава да се присъедини към Споразумението за Европейското икономическо пространство в съответствие с член 128 от това споразумение.

От датата на присъединяване България прилага двустранните споразумения и разпоредби относно текстила, сключени от ЕС с трети страни. Количествените ограничения, прилагани от ЕС по вноса на текстилни продукти и облекло, се коригират, за да се вземе предвид присъединяването на България и Румъния. Същото се отнася и до количествените ограничения по вноса на стомана и продукти от стомана.

Споразуменията за риболов, сключени преди присъединяването, от България с трети страни, се управляват от Съюза, но правата и задълженията, произтичащи от тези споразумения за България, се запазват за периода на действието им. В най-къс срок преди изтичане на срока на споразуменията, Съветът, по предложение на Комисията, приема подходящи решения за продължаването на риболовните дейности, произтичащи от споразуменията, включително и възможността за удължаване на някои от тях за не повече от една година.

България и Румъния се оттеглят, от датата на присъединяването, от всяко споразумение за свободна търговия с трети страни, включително от Централноевропейското споразумение за свободна търговия.

В случай че споразуменията между България и Румъния или и двете държави, от една страна, и една или повече трети страни, от друга, не са съвместими със задълженията, произтичащи от Договора за присъединяване, България и Румъния предприемат всички необходими мерки, за да премахнат установените несъответствия. Ако България или Румъния срещнат затруднения при промяна на споразумение, сключено с една или повече трети страни преди присъединяването, те се оттеглят от споразумението в съответствие с неговите условия.

България и Румъния приемат подходящи мерки, когато е необходимо, за да съобразят своята позиция по отношение на международните организации и по отношение на онези международни споразумения, по които ЕС или други държави от ЕС също са страни, с правата и задълженията, произтичащи от присъединяването им към Съюза. Те се оттеглят, в частност на датата на присъединяване или на възможно най-ранната дата след това, от международните споразумения и организациите по риболов, по които ЕС също е страна, освен ако тяхното членство се отнася до въпроси, различни от риболова.

Финансова рамка

Договорът за присъединяване определя участието на България в капитала на Европейската инвестиционна банка – 14 800 000 Евро, платими на осем равни вноски и в Изследователския фонд за въглища и стомана^[18] – 11,95 милиони Евро.

Съгласно Договора за присъединяване, след датата за членство всички процедури по предприсъединителните финансови инструменти ФАР и ИСПА (за един преходен период) и по всички други инструменти за финансиране от ЕС, до които България ще има достъп, ще се управляват от акредитирани агенции в България по процедурите на българския Закон за обществените поръчки без предварителния контрол на Европейската комисия. Това ще стане, след като Комисията е провела процедура по акредитация и след положително оценена Разширена децентрализирана система за изпълнение^[19]. В протокола към Договора са разгледани различни хипотези, свързани с този преход.

За първата година от присъединяването ЕС предоставя временна финансова помощ, т.нар. "Преходен финансов инструмент", на България и Румъния в размер на 82 милиона евро за развитие и укрепване на административния и съдебен капацитет, за прилагането и приважането в действие на правото на ЕС и за засилване обмена на най-добри практики между експерти, работещи в една и съща област. Помощта е насочена към действията, които не могат да бъдат финансирани от структурните фондове или от фондовете за развитие на селските райони. Вземането на решения и усвояването на помощта по Преходния финансов инструмент се осъществява в съответствие с Регламент на Съвета (ЕИО) № 3906/89 за икономическата помощ за определени страни от Централна и Източна Европа.

Договорът за присъединяване предвижда създаването на временен Инструмент за улесняване на бюджетните парични потоци и за подпомагане изпълнението на Шенгенското споразумение. Той ще функционира между датата на присъединяване и края на 2009 г. за финансиране на дейностите на новите външни граници на Съюза за прилагането на достиженията на правото на ЕС от Шенген и контрола на външните граници и за подобряването на паричния поток в националните бюджети. За периода 2007-2009 г. по временния Инструмент за улесняване на бюджетните парични потоци и за подпомагане изпълнението на Шенгенското споразумение се предвиждат следните суми:

(EUR милиони, по цени за 2004 г.)

	2007 г.	2008 г.	2009 г.
България	121,8	59,1	58,6
Румъния	297,2	131,8	130,8

Договорът за присъединяване /Протоколът към него/ фиксира и общо определените бюджетни ангажименти за структурни дейности, които се предоставят на България и Румъния през тригодишния период 2007-2009 г.:

(EUR милиони, по цени за 2004 г.)

	2007 г.	2008 г.	2009 г.
България	539	759	1 002
Румъния	1 399	1 972	2 603

Без да се засягат бъдещи решения за политиката, бюджетните ангажименти от секция Гарантиране на Европейския фонд за ориентиране и гарантиране на земеделието /ФЕОГА/ за развитието на селските райони за България и Румъния за тригодишния период от 2007 до 2009 г. възлизат на 3 041 милиона евро.

Съвместната декларация от настоящите държави-членки относно развитието на селските райони в България и Румъния, която е неразделна част от Договора за присъединяване, фиксира и разпределието на тези средства:

(EUR милиони, по цени за 2004 г.)

	2007	2008	2009	2007-2009
България	183	244	306	733
Румъния	577	770	961	2 308
Общо	760	1 014	1 267	3 041

Разпределянето на средствата за развитие на селските райони за България и Румъния след тригодишния период 2007-2009 г. ще се основава на прилагането на действащите правила или на тези правила, които произтичат от междуременно извършени реформи на политиката.

Договорът фиксира финансовата помощ, която ЕС предоставя на България в подкрепа на усилията ѝ по извеждане от експлоатация и предприемане на мерки по преодоляване на последствията от спирането и извеждането от експлоатация на блокове от 1 до 4 на ядрената електроцентрала "Козлодуй". За периода 2007 – 2009 г. помощта възлиза на 210 милиона евро, отпуснати на равни годишни траншовете от 70 милиона евро.

Защитна клауза и защитни мерки

Протоколът към Договора съдържа Обща защитна клауза и защитни мерки по вътрешния пазар и по правосъдието и вътрешните работи, които носят риска влизането в сила на Договора да се отложи с една година.

Общата защитна клауза предвижда, че ако България и Румъния са явно неготови за изпълнение на задълженията за членство в редица сфери, то Европейската комисия може да предложи, а Европейският съвет да реши да отложи членството в Европейския съюз с една година. Защитната клауза за България е по-мека от тази за Румъния, тъй като за България решението трябва да бъде взето с единодушие от 25-те държави-членки, докато за Румъния това решение може да бъде взето с квалифицирано мнозинство от две трети от гласовете. Защитната клауза може да бъде задействана само ако мониторинговите доклади на Комисията върху ангажиментите, поети от двете държави в контекста на преговорите за присъединяване, съдържат ясно доказателство за тяхната неподготвеност.

Защитните мерки по вътрешния пазар и по правосъдието и вътрешните работи могат да бъдат наложени от Комисията при следването на определена процедура и при положение, че България и Румъния не успеят да изпълнят поетите в хода на преговорния процес ангажименти в тези области. Мерките трябва да са пропорционални и могат да бъдат наложени до края на период от три години след присъединяването, както и преди присъединяването въз основа на заключенията от мониторинга, като приетите мерки влизат в сила от първия ден на присъединяването и остават в сила, докато съответните задължения се изпълнят. Защитните мерки не отлагат членството на страната в ЕС. Те могат да включват неприлагане на правилата на Протокола или Акта към Договора до степен и за периоди, които са строго необходими за изпълнението на съответните задължения. Отдава се приоритет на тези мерки, които най-слабо засягат функционирането на вътрешния пазар.

България и Румъния също могат да поискат от Комисията разрешение за предприемане на защитни мерки, ако до края на период не повече от три години след присъединяването възникнат сериозни и трайни затруднения в който и да е сектор на икономиката или затруднения, които могат да причинят сериозно влошаване на икономическата ситуация в дадена област. Целта на мерките е възстановяване на положението и приспособяване на засегнатия сектор към икономиката на вътрешния пазар.

На същото основание всяка настояща страна от ЕС може да поиска разрешение за предприемане на защитни мерки по отношение на България, Румъния или и на двете държави.

Преходни мерки

Преходните мерки визират периоди от време след присъединяването на страната ни към ЕС /01.01.2007 г./, през които се допуска неприлагането от страна на България на определени правила и изисквания на ЕС, в повечето случаи с цел улесняване адаптирането на определени отрасли от икономиката ни и предприятията към изискванията на европейския пазар и конкурентния натиск.

Някои от тези мерки не улесняват, а налагат временни ограничения за България в определени сфери, какъвто е случаят с мерките по отношение на свободното движение на хора.

В Договора преходните мерки са подробно очертани в Приложение VI и се отнасят до:

Ø Свободното движение на хора

Мерките в тази сфера са ограничителни [20] /национални мерки или мерки, произтичащи от двустранни споразумения/ и са насочени към регулиране на достъпа на български граждани до пазара на труда на страните-членки на ЕС. Съгласно Договора за присъединяване, през първите две години от влизането му в сила, страните-членки на ЕС могат да ограничават достъпа на български граждани до техния пазар на труда, но не са длъжни, което означава, че е напълно възможно някои държави от ЕС да отворят трудовия си пазар незабавно след влизането в сила на Договора за присъединяване. В края на двегодишния период се прави преглед на осъществяването на мерките /национални мерки или мерки, произтичащи от двустранни споразумения/ и Европейската комисия изготвя доклад. Всяка държава-членка е в правото си да продължи преходния период.

Той изтича след петата година. Договорена е възможност за държава-член, която изпитва много сериозни затруднения на пазара на труда, да поиска още две години за въвеждане на ограничения на национално ниво. След изтичането на седемте години от влизането в сила на Договора за присъединяване не може да съществува каквото и да е специфично третиране на български граждани и те трябва да получат пълен достъп до пазара на труда при стриктното съблюдаване на категоричната забрана за дискриминация по национален признак. Следователно след този период никоя държава-член няма да има право да иска разрешителни за работа на български граждани.

Българските граждани, които работят на законно основание в някоя от държавите в ЕС към датата на присъединяване на България и са допуснати до пазара на труда в тази държава за не по-малко от 12 месеца, имат достъп до този пазар, но не и до пазарите на труда на другите страни-членки, ако те прилагат национални мерки.

Прилагането на тези мерки от страните-членки на ЕС спрямо гражданите на България позволява на България прилагането на еквивалентни мерки по отношение на гражданите на тези държави.

Докато са в сила мерките, статутът на членовете на семействата на работниците се определя, що се отнася до правото им да постъпват на работа, в съответствие с определени условия и член 23 от Директива 2004/38/ЕО.

Допълнителни мерки могат да бъдат наложени от Германия и Австрия след уведомление на Комисията с оглед да ограничат, в контекста на предоставяне на услуги от дружества, установени в България, временното движение на работници в някои сектори^[21], чието право да работят в Германия и Австрия е предмет на национални мерки.

България може, след като уведоми Комисията, да предприеме еквивалентни мерки.

Важно е да се знае, че прилагането на описаните мерки не следва да води до условия за достъп на български граждани до пазарите на труда на настоящите държави от ЕС, които са по-ограничителни от тези, преобладаващи към датата на подписване на Договора за присъединяване и че държавите от ЕС следва да дават предимство на работници, които са граждани на държавите-членки, пред работници, граждани на трети страни, по отношение на достъпа до своите пазари на труда.

В съвместната декларация от настоящите държави-членки относно свободното движение на работници, която е неразделна част от Договора за присъединяване, държавите от ЕС декларират воля за "възползване по най-добрия начин и колкото е възможно по-бързо от договореностите за преминаване към пълно прилагане на достиженията на правото на ЕС в областта на свободното движение на работници" т.е. към пълно оползотворяване на възможностите за наемане на работа в ЕС на граждани на България.

Ø Свободното предоставяне на услуги

В тази сфера България ползва преходен период до 31 декември 2009 г. по отношение на прилагането на минималното ниво на компенсиране^[22] като гарантира минимално покритие по нейната схема за компенсиране на инвеститорите.

По време на преходния период другите държави от ЕС имат право да не позволят на клон на българско инвестиционно дружество, установен на техни територии, да функционира, освен ако и докато съответният клон не се присъедини към официално признатата схема за компенсиране на инвеститори на територията на съответната държава.

Ø Свободното движение на капитали

България може да запази за срок от пет години от датата на присъединяване ограниченията по отношение на придобиването на право на собственост върху земя за второ жилище и за срок от седем години ограниченията по отношение на придобиване на право на собственост върху земеделска земя, гори и горска земя от граждани на държавите от ЕС или държавите, страни по Споразумението за Европейско икономическо пространство /СЕИП/, които не пребивават постоянно в България, и от юридически лица, които са учредени в съответствие със законите на друга държава от ЕС или държава, страна по СЕИП. Първото ограничение не се прилага спрямо граждани от тези държави, които законно пребивават постоянно в България, а второто – спрямо самостоятелно от присъединяването заети земеделски производители, които са граждани на друга страна от ЕС и които желаят да се установят и законно да пребивават в България.

След преглед на тези преходни мерки на третата година от присъединяването Съветът може единодушно, по предложение на Комисията, да реши да съкрати или да прекрати преходния период.

Ø Земеделие

По отношение на законодателството в областта на земеделието България ползва преходен период до 30 април 2009 г., до когато следва изцяло да се е адаптирала към европейските изисквания, свързани с маслеността за млякото за пиене. Що се отнася до ветеринарното и фитосанитарното законодателство, до 31 декември 2009 година е допустимо българските предприятия за преработка на мляко /те са изброени в глави I и II на Допълнението към Приложение VI на Договора/ да получават доставки на сурово мляко, което не съответства или не е било преработено в съответствие с европейските изисквания^[23]. Продуктите, произведени от тези предприятия, могат да се предлагат само на българския пазар или да се използват за допълнителна преработка в предприятията в България, но следва да носят здравна и идентификационна марка, различна от тази на ЕС. България ще изпраща годишни доклади до Комисията относно напредъка, постигнат в процеса на реструктуриране на млечните ферми и системата за събиране на мляко, като се задължава да осигури пълно съответствие с изискванията на ЕС до 31.12.2009 г.

Ø Транспортна политика

Мерките в тази област са в няколко насоки:

- До края на третата година от датата на присъединяване на България превозвачи, установени в България, се изключват от предоставянето на национални автомобилни превози на товари в други държави от ЕС, а превозвачи, установени в другите държави от ЕС, се изключват от предоставянето на национални автомобилни превози на товари в България. Преди края на третата година държавите от ЕС уведомяват Комисията, дали ще удължат този срок с най-много две години. До края на петата година след присъединяването на България е възможно, ако държава от ЕС изпитва сериозни затруднения на националния си пазар или на части от него вследствие на каботаж или каботажът допринася за тези затруднения, като сериозен излишък на предлагане спрямо търсене или заплахата за финансовата стабилност, или оцеляване на значителен брой предприятия за автомобилни превози на товари, тази държава при спазване на определена процедура да приложи защитни мерки с цел възстановяване на нормалното състояние. По време на действие на защитните мерки държавите от ЕС могат да регулират достъпа до националните си услуги за автомобилни превози чрез прогресивна размяна на разрешителни за каботаж въз основа на двустранни споразумения, което може да включва и възможност за пълна либерализация.
- България ползва преходен период до 31 декември 2010 г., до когато наличният капитал и резервите на транспортните предприятия, извършващи единствено вътрешни транспортни операции на товари и пътници, следва да достигнат минималните размери според изискванията на ЕС^[24] и при спазване на определен график, описан в Приложение VI към Договора.

- До 31 декември 2013 г. превозни средства, които съответстват на ограничителните стойности на някои категории^[25], могат да използват само тези части от пътната мрежа в България, които не са обновени, ако са съобразени с ограниченията за осово натоварване в България. България се придържа към график, указан в таблици в Приложение VI, за обновяване на основната си пътна мрежа. Успоредно с приключването на обновяването, българската пътна мрежа постепенно се отваря за превозни средства от международния трафик, които са съобразени с ограничителните стойности според европейските изисквания. Използването на части от второстепенната пътна мрежа, които не са обновени, с цел товарене или разтоварване, там където това е технически възможно, е разрешено по време на целия преходен период.

Ø Данъчна политика

В тази сфера преходните периоди включват:

- Възможност за България да продължи да освобождава от ДДС международния превоз на пътници до изпълнение на европейските изисквания^[26] или докато същото освобождаване се прилага от някоя от настоящите страни от ЕС, в зависимост от това, кое от двете обстоятелства настъпи по-рано.
- България може да отложи прилагането на общия минимален акциз върху продажната цена на дребно /включваща всички данъци/ за цигарите от най-търсената ценова категория до 31 декември 2009 г., при условие че през този период България постепенно хармонизира акцизните си ставки с общия минимален акциз според изискванията на ЕС.^[27] През преходния период държавите от ЕС могат, след уведомление до Комисията, да поддържат същите количествени ограничения за цигари, които могат да бъдат внесени на техните територии от България без допълнително заплащане на акциз, каквито ограничения се прилагат за внос от трети страни.
- България може да ползва преходен период до 31 декември 2014 г. по отношение на данъчната ставка върху плащанията по лихви и роялти, извършвани към свързано дружество от друга страна от ЕС или към място на стопанска дейност на свързано дружество от страна от ЕС, намиращо се в друга страна от ЕС.
- До 1 януари 2011 г. България следва да хармонизира националното ниво на облагане на безоловния бензин, използван като моторно гориво, с минималното изискуемо в ЕС ниво.^[28]
- До 1 януари 2010 г. България следва да хармонизира националното ниво на облагане на газьола и на керосина, използван като моторно гориво, с минималното изискуемо в ЕС ниво.
- До 1 януари 2010 г. България следва да хармонизира националното ниво на данъчно облагане на въглищата и кокса, използвани за централно отопление, с минималното ниво на данъчно облагане в ЕС^[29] и до 1 януари 2009 г. – на въглищата и кокса, използвани за цели, различни от централно отопление.
- България може да прилага преходен период до 1 януари 2010 г., за да хармонизира националното ниво на данъчно облагане на електрическата енергия с минималното ниво на облагане според европейските изисквания.

Ø Социална политика и заетост

България ползва преходен период до 1 януари 2011 г. по отношение на прилагането на изискванията за максимално съдържание на катран в цигарите, произведени и продавани на територията на България. През този период цигари, произведени в България, със съдържание на катран повече от 10 мг в една цигара не могат да се продават в други страни от ЕС, а такива със съдържание на катран повече от 13 мг в една цигара не могат да се изнасят в трети страни.

Ø Енергетика

Европейските изисквания^[30] относно минималното ниво на запаси от петролни продукти не се прилага в България до 31 декември 2012 г., като България осигурява нейното минимално ниво на запаси от петролни продукти да съответства на определени изисквания, описани в Приложение VI към Договора.

Ø Телекомуникации и информационни технологии

България може да отложи до 1 януари 2009 г. въвеждането на преносимост на номерата.^[31]

Ø Околна среда

По отношение на качеството на въздуха, България ползва преходни периоди по отношение на:

- изискванията^[32] за действащи инсталации за съхраняване в терминали;
- изискванията за товарене и разтоварване на действащи подвижни цистерни в терминали;
- изискванията за действащи подвижни цистерни в терминали;
- изискванията за товарене на действащи инсталации за съхраняване в бензиностанции;
- изискванията^[33] за съдържанието на сяра в котелните горива не се прилагат в България до 31 декември 2011 г. относно местната употреба;
- изискванията за съдържанието на сяра в газьола не се прилагат в България до 31 декември 2009 г. относно местната употреба.

По отношение на управлението на отпадъците, на България се предоставят периоди от време след присъединяването на страната към ЕС, подробно описани в Приложение VI към Договора, през които компетентните български органи могат да направят възражения относно превози за България на предназначени за оползотворяване отпадъци при следване на определени процедури.^[34]

На България се предоставя преходен период за постигане на общата цел за оползотворяване или изгаряне на отпадъци в инсталации за изгаряне на отпадъци с оползотворяване на енергията до 31 декември 2014 г., в съответствие с определени междинни цели, подробно описани в Приложение VI към Договора.

На България се предоставят преходни периоди за постигане на целите по рециклиране на отпадъци от опаковки от пластмасата и стъкло.

България разполага със срок до 31 декември 2014 г., за да изпълни изискванията [35] за течни, корозивни и окислителни отпадъци и изискванията относно предотвратяване навлизането на повърхностни води в депонираните отпадъци за 14 действащи съоръжения, описани в Приложение VI към Договора.

България разполага с преходен период до 31 декември 2008 г., за да достигне целта за разделно събиране на поне четири килограма отпадъци електрическо и електронно оборудване от домакинствата средно на жител на година, целта за оползотворяване и целта за рециклиране и повторно използване на компоненти, материали и вещества от отпадъци от електрическо и електронно оборудване.

По отношение качеството на водите, България разполага с преходен период до 31 декември 2014 г. за пълно съобразяване с изискванията [36] за канализационните мрежи и за пречистването на отпадъчни води от населените места в съответствие с определени междинни цели, описани в Приложение VI към Договора.

В сферата "Промислено замърсяване и управление на риска", изискванията [37] за издаване на разрешителни за действащи инсталации не се прилагат в България за изброените в Приложение VI инсталации за посочените срокове. Същото се отнася и за нормите [38] за допустими емисии на серен диоксид и прах за посочените в Приложението инсталации до датата, определена за всеки блок на инсталацията, както и за нормите за допустими емисии на азотни оксиди.

До 1 януари 2011 г. България е задължена да изпрати актуализиран план до Комисията, включващ инвестиционен план за постепенното привеждане в съответствие на останалите инсталации, които не отговарят на изискванията, с ясно определени етапи на прилагане на съответните достижения на правото на ЕС. Ако Комисията, като вземе предвид последствията върху околната среда и по-специално необходимостта да се намалят нарушенията на конкуренцията във вътрешния пазар, вследствие на преходните мерки, счете, че тези планове не са достатъчни, за да се постигнат тези цели, тя информира България, която в рамките на следващите три месеца следва да оповести мерките, които е предприела за постигането на тези цели.

Договорът /в Протокола/ дава възможност на България и Румъния да поискат от Комисията при спазването на определена процедура прилагането на преходни мерки за период от три години след датата на присъединяване с цел улесняване на прехода от съществуваща в България и Румъния режим към такъв, произтичащ от прилагането на общата селскостопанска политика на ЕС, както и към този, произтичащ от прилагането на ветеринарните, фитосанитарните и гарантиращите безопасността на храните правила на Съюза.

При спазването на определена процедура, България и Румъния могат да поискат преходни периоди по отношение на прилагането на актовете на институциите, приети между 1 октомври 2004 г. и датата на присъединяването.

Следващи стъпки до реалното членство на България в ЕС

Договорът подлежи на ратификация от всичките 25 държави-членки на ЕС и от България и Румъния, съгласно националните конституционни изисквания на всяка една от държавите. Парламентите на България и Румъния вече ратифицираха договора. Инструментите за ратификация се депозират при правителството на Италианската република най-късно до 31 декември 2006 г. На 27 май 2005 г. българската страна връчи ратификационния документ по Договора за присъединяване на България към Европейския съюз.

Договорът влиза в сила на 1 януари 2007 г., при условие че всички ратификационни инструменти са депозирани преди тази дата.

До момента на реалното членство в ЕС, Комисията осъществява строг мониторинг върху подготовката и постиженията на България и Румъния, включително върху ефективното изпълнение на задълженията, поети във всички области на достиженията на правото на ЕС, т.е. върху поетите ангажименти по всичките преговорни глави. За България специално внимание ще бъде отделено на подготовката в областта "Правосъдие и вътрешни работи". Комисията ще продължи да представя годишни доклади за напредъка на България и Румъния към присъединяването, заедно с препоръки, ако е необходимо.

Въпреки приключилите навреме ратификационни процедури, Договорът влиза в сила на 1 януари 2008 г., ако Съветът, на базата на резултатите от осъществения от Комисията мониторинг, приеме решение относно България и Румъния за задействане на защитната клауза /член 39 от Протокола или член 39 от Акта/. Ако решението се отнася само за едната от двете държави, Договорът влиза в сила на 1 януари 2008 г. само за тази държава.

В разменените писма между ЕС и Република България и Румъния, приложени към Договора за присъединяване и представляващи неразделна част от него, е уточнена процедурата за информиране и консултиране с цел приемане на някои решения и мерки, които могат да бъдат предприети през периода, предхождащ присъединяването.

Консултациите се провеждат в рамките на Временен комитет, съставен от представители на Съюза и на България и Румъния. Освен ако някоя от присъединяващите се държави не направи обосновано възражение, съгласуване може да се проведе под формата на размяна на съобщения чрез електронни средства, по-специално относно Общата външна политика и политиката за сигурност.

От страна на Съюза, членовете на Временния комитет са членовете на Комитета на постоянните представители или лица, назначени от тях за тази цел. По целесъобразност, членове могат да са членовете на Комитета за политика и сигурност. Комисията се поканва да бъде представлявана в тази дейност.

[1] Регламент на Съвета /ЕО/ №40/94 за търговската марка на Общността.

[2] Регламент на Съвета /ЕО/ №6/2002 за промишления дизайн на Общността.

[3] Регламент на Съвета /ЕИО/ №1768/92 относно създаването на сертификат за допълнителна закрила на лекарствени продукти.

[4] Регламент /ЕО/ №1610/96 на Европейския парламент и на Съвета от 23.07.1996 г. относно създаването на сертификат за допълнителна закрила на продуктите за растителна защита.

[5] Регламент на Съвета /ЕИО/ №1576/89 за установяване на общи правила за дефинирането, описанието и представянето на спиртни напитки и Регламент на Съвета /ЕИО/ №1601/91 за установяване на общи правила за дефинирането, описанието и представянето на ароматизирани вина, ароматизирани напитки на винена основа и ароматизирани коктейли на винена основа.

[6] Регламент на Съвета /ЕИО/ №2075/92 относно общата организация на пазара на суров тютюн.

[7] Регламент на Съвета /ЕО/ №2201/96 за общата организация на пазара на продукти от преработени плодове и зеленчуци.

- [8] Регламент на Комисията /ЕО/ №2848/98 относно установяване на подробни правила за прилагането на регламент на Съвета /ЕИО/ №2075/92 относно схемите за премиране, производствените квоти и специалната помощ, която се отпуска на групи производители в сектор суров тютюн.
- [9] Виж Наредба № 23 от 5 юли 2001 г. за условията и реда за признаване на организации на тютюнопроизводители (обн. ДВ, бр. 69 от 2001 г., изм. и доп., бр.36 от 2002 г.)
- [10] Регламент на Съвета /ЕО/ №1493/1999 за общата организация на пазара на вино.
- [11] Регламент на Съвета /ЕО/ №1673/2000 за общата организация на пазарите на лен и коноп за влакно.
- [12] Регламент на Съвета /ЕО/ №1782/2003.
- [13] Регламент на Съвета /ЕИО/ №1883/78 относно общите правила за финансиране на интервенциите на Европейския фонд за ориентиране и гарантиране на земеделието /ФЕОГА/, Секция Гарантиране.
- [14] Директива на Съвета 96/26/ЕО за достъп до професията на автомобилен превозвач на пътници и взаимно признаване на дипломи, удостоверения и други официални документи за правоспособност, имащи за цел да улеснят упражняването на правото на свободно установяване на тези превозвачи за осъществяване на вътрешни и международни превози.
- [15] Шеста директива 77/388/ЕИО относно хармонизиране законодателството на държавите членки относно данъците върху оборота – обща система за данъка върху добавената стойност: единна данъчна основа.
- [16] Директива на Съвета 92/83/ЕИО за хармонизиране на структурата на акцизите върху алкохола и алкохолните напитки.
- [17] Регламент на Комисията /ЕИО/ №2454/93 относно разпоредбите за прилагането на регламент на Съвета /ЕИО/ №2913/92 за създаване на Митнически кодекс на Общността.
- [18] Решение 2002/234/ЕОВС на Представителите на Правителствата на държавите членки в рамките на Съвета
- [19] Регламент на Съвета /ЕО/ №1266/1999 за координиране на помощта за страните кандидатки в рамките на предприєдинителната стратегия.
- [20] Членове 1-6 на Регламент (ЕИО) №1612/68
- [21] За Германия отраслите са: строителство, включително свързаните с него отрасли, промишлено почистване, дейности на вътрешни декоратори, а за Австрия – градинарски услуги, шлифоване, оформяне и изглаждане на камък, производство на метални конструкции и части от конструкции, строителство и свързани с него отрасли, охранителни дейности, промишлено почистване, грижи по домовете, социална работа и дейности без настаняване.
- [22] Член 4, параграф 1 от Директива 97/9/ЕО
- [23] Регламент /ЕО/ №853/2004
- [24] Директива 96/26/ЕО
- [25] категории 3.2.1, 3.4.1, 3.4.2, 3.5.1 на Приложение I към Директива 96/53/ЕО
- [26] член 28, параграф 4 от директива 77/388/ЕИО
- [27] член 2, параграф 1 от директива 92/79/ЕИО
- [28] Директива 2003/96/ЕО
- [29] Директива 2003/96/ЕО
- [30] член 1, параграф 1 от Директива 68/414/ЕИО
- [31] Директива 2002/22/ЕО
- [32] Директива 94/63/ЕО
- [33] Директива 1999/32/ЕО
- [34] Регламент /ЕИО/ №259/93; член 18 от Директива на Съвета 75/442/ЕИО от 15 юли 1975 г. за отпадъците, изменена с Директива на Съвета 91/156/ЕИО.
- [35] Директива на Съвета 1999/31/ЕО
- [36] Директива 91/271/ЕИО
- [37] Директива 96/61/ЕО
- [38] Директива 2001/80/ЕО